

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev za Slovenijo.

Ocenitev stanovanj državnih nameščencev v eraričnih poslopih.

Od prijatelja lista smo prejeli pobudo, naj bi se naša strokovna družba pozanimala za upravičene težnje drž. nameščencev, ki stanujejo v državnih poslopih.

V izvajanju odredbe predsednika ministrskega sveta je izdalo finančno ministrstvo nalog, da je čimprej treba oceniti vrednost stanovanj, ki jih v državnih zgradbah uporabljajo državni nameščenci. Vrednost stanovanj in z njo v skladu tudi najemnino za ostanjena stanovanja je treba določiti z veljavnostjo od 1. maja t. l. dalje.

Vrednost stanovanja se ugotovi po legi poslopja in stanovanja, po razsežnosti, udobnosti in številu prostorov ter po krajevnih in prometnih razmerah, oziraje se na posebne lokalne prilike.

Ocenitev je poverjena posebnim komisijam, sestavljenim iz starejšine urada, pri katerem službuje državni nameščenec, čigar stanovanje se ocenja, in iz finančnega uradnika, katerega določi pristojno finančno oblastvo. Ljubljanska fin. direkcija je določila kot svoja zastopnike pri ocenjanju takih stanovanj šefe davčnih uprav.

Ta dvočlanska komisija sestavi o očitvi zapisnik, v katerem ugotovi potrebne podatke o kakovosti, velikosti, legi in udobnosti stanovanja, in sicer glede poedinih prostorov (sob, sobic, kuhinj, pritliklin itd.) ter o vseh drugih postranskih ugodnostih, katere najemnik uživa, kakor n. pr. kurjava, razsvetljava, voda in slično. Popisati so tudi vsi ostali užitki, kot uporaba vrta ali zemljišča in podobno.

Najemnino je treba določiti v mesečnem znesku po posebnih krajevnih razmerah in ne oziraje se na višino najemnikov stanarine. Pri tem ocenjanju naj se upošteva visokost najemnin, ki se za enaka stanovanja v istem kraju običajno plačujejo.

Ocenitev se je povečini že izvršila. V največ slučajih znaša novo določena najemnina več, nego dosedanja. Za prizadete uslužbence je povišanje najemnine težek udarec, to tembolj, ker se stanarina ni sočasno v enaki meri zvišala. Pomisliti je treba tudi pri tem, da gre v pretežni večini za slabša in manjša stanovanja nižjih uslužbencev, posebno služiteljev, ki jih bo vsako zvišanje najemnine občutno zadelo.

Upoštevati je pa treba še eno. Premnoga teh stanovanj so naturalna stanovanja in morajo njih uživalci za prepuščeno stanovanje opravljati razne posle v prid državi. Tako n. pr. varstveno in stražniško službo, ki jo vrše služitelji v državnih poslopih, potem čiščenje zgradbe, nočna dežurna služba itd. S temi obveznostmi se seveda mora event. najemnina primerno kompenzirati in se vrednost prepuščenega stanovanja znatno zmanjša. V drugih primerih so pa stanovanja dodeljena drž. uslužbencem v svrhu primerne in dostojne reprezentacije državnega oblastva, kateremu stoje na čelu. Tudi

v teh slučajih bi se pri določitvi najemnine morala ta okolnost vzeti v poštev. Taka, v pravem pomenu besede službena stanovanja je vse, kakor drugače ocenjati, kakor ona, v katerih stanujejo uslužbenci, katerim ni baš dolžnost, da prebivajo v drž. poslopih.

Višino najemnine je pa treba določiti tudi oziraje se na predpise pravilnika k čl. 32. novega davčnega zakona, ki pravi »Ne smatra se kot od dajanje v najem, če država svojo zgradbo odstopi svojemu uslužbencu za stanovanje v naravi (t. j. naturalno stanovanje) namesto zakonski odredbe mu stanarine.« To davčno oprostitve je pri donosnosti takih naturalnih stanovanj vsekakor treba upoštevati in temu primerno nizko določiti najemnino, ker bi bila sicer lesta v primeru s cenami stanovanj v hišah, od katerih je treba plačevati zgradarino in razne samoupravne doklade, previsoko odmerjena.

Preko zakonske stanarine, ki jo prejema uslužbenec-najemnik, bi se naj pa najemnino po obči logiki v nobenem slučaju ne določevala, ker je stanarina vendar nekaj ekvivalent za najemnino, katero bi drž. nameščenec moral plačevati v tuji zasebni hiši.

Čujemo, da so rezultati ocenitev prav različni in da si v mnogih slučajih hudo nasprotujejo. Tako poročajo, da so se zgodile take anomalije, da so enaka stanovanja na deželi višje cenjena nego v mestu, da se je v istem kraju neenakomerno določevala najemnina itd. Prepričani smo, da bodo višja oblastva, ki odločajo dokončno v tem vprašanju, uredila zadevo na temelju enakosti in upoštevaje upravičene želje in težki gmotni položaj prizadetih. Strokovne organizacije naj pa ukrepejo potrebno, da se centralna oblastva informirajo o teh željah in razlogih, ki govorijo v prid najemnikom. Zaenkrat namreč s tem poslednjim odlokom fin. ministrstva ni jasno določeno, kdo bo dokončno odredil najemnino, ozir. potrdil ugotovljeno vrednost stanovanj. Sklepati bi se pa dalo, da je definitivna odločitev o višini najemnin za vsa stanovanja uslužbencev vseh ministrstev brez razlike pripušča na pristojnim finančnim direkcijam. Čl. 6. »uredbe o stanarini drž. uslužbencev itd.« od 8. junija 1927, »Ur. l.« 286/67 namreč pravi: »Odločbo o ugotovitvi vrednosti stanovanja izda pristojni minister ali njegov pooblaščen organ.« Da-li je oddelek za kataster in državna posestva v fin. ministrstvu ta »pooblaščen organ«, ki po podrejenih oddelkih za kataster in posestva pri fin. direkcijah definitivno določa višino najemnin za vsa stanovanja, ni nikjer izrečno povedano.

Naš list je drage volje na razpolago vsem tovarišem, ki žele podati svoje mnenje ozir. predloge, kako naj se to, za premnoge drž. uslužbence zelo važno vprašanje, pravično in smotreno uredi.

L. A.

uredbe o polaganju strokovnih izpitov po raznih resorih, ki so skoz in skoz nesodobne in zaradi katerih državni uslužbenci trpe mnogo škode.

V prvi vrsti moramo naglasiti, da stopajo v državno službo že zreli in za njo usposobljeni ljudje. Zato bi se tak strokovni izpit ne smel nikakor smatrati za izpit, na katerem bi kandidat moral dokazati svojo inteligenco ali neko splošno znanje. To je že dokazal s svojimi spričevali, na podlagi katerih je dobil v državni službi mesto, ki mu po njegovi kvalifikaciji pripada. Zato je docela neumestno, da se pri takih izpitih, ki bi morali biti izključno strokovni, in pri katerih bi kandidat moral dokazati samo svojo strokovno izobrazbo, izprašujejo tudi predmeti, ki nimajo nobene zveze z določeno stroko. Mar ni popolnoma odveč, in za kandidata, kakor za veterinarja ponižujoče, če ga pri izpitu izprašujejo pravopisje? A veterinar je vendar izdelal osem razredov srednje šole, napravil maturo, položil akademске izpite, pa ga po treh letih službe izprašujejo poleg drugih, zanj nepotrebnih predmetov, tudi iz pravopisja. Iz dejstva, da se akademski usposobljene ljudi pri strokovnih izpitih izprašuje iz pravopisja, bi se moglo sklepati, da so tisti, ki so izdali uredbo o polaganju tega izpita, smatrali, da je mogoče, da akademsko kvalificiran državni uslužbenec, torej intelektualec, ne zna pravopisa, ki je pa za opravljanje veterinarske službe condito sine qua non.

Poleg tega predmeta jih je še mnogo drugih, ki so za stroke, iz katerih se pri izpitih izprašuje, povsem odveč. Vendar bi nas to zavelo predaleč, če bi vse to naštevali in razlagali.

Hočemo opozoriti še na nekaj. V teh komisijah izprašujejo kandidati njihovi starejši tovariši, ki za ta svoj posel dobivajo poseben honorar, katerega pa ne plača država, temveč kandidat sam, znaša pa za ves izpit okroglo 500 Din, in še več. Nihče nima nič proti temu, da člani izpitne komisije dobé za ta svoj trud nek honorar.

Miloš Štibler:

Zadugarstvo državnih uslužbencev.

V pokrajinah, ki danes sestavljajo kraljevino SHS ali Jugoslavijo, je bilo pred veliko vojno prav malo takozv. uradniškega zadugarstva. Nekaj v Zagrebu, pa nekaj v Ljubljani je bilo menda vse. Pri drugih narodih se je moglo tudi v tisti dobi, ko so živeli drž. uslužbenci v kolikor toliko povolnejših gmotnih razmerah, nego žive v Jugoslaviji po vojni, najti precej razvito uradniško zadugarstvo. Posebno mnogo je bilo konzumnih, nabavljalnih in kreditnih zadrug.

Povojne razmere so naravnost izzvale drž. uslužbence, da se tudi oni združijo v svojih pridobitnih zadrugah. Gibanje se je razširilo pri raznih narodih v Evropi, a posebno krepko se je v Jugoslaviji začelo razvijati po zaslugi pok. Koste Stojanovića. Pričetek povojnega Stojanovićevega združnega gibanja drž. uslužbencev v naši državi datira iz l. 1920., ko je bila sprejeta »Uredba o nabavljalnih zadrugah drž. uslužbencev in o zvezi nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev«, in sicer s tem, da so se pričele ustanovljati zadruge in Zveza sama po tej uredbi, kar se je zgodilo v l. 1921. Od početka pa do l. 1928. so se ustanovljale samo nabavljalne, t. j. konzumne zadruge drž. uslužbencev po navedeni uredbi. Zanimanje je bilo tako veliko, da je Zveza že po dveh letih, t. j. v l. 1924. štela nad 140 nabavljalnih zadrug s preko 50.000 zadugarjev.

Ni pa prav, da ta honorar plača siromašni uradniški pripravnik, ki more pri svoji plači tekom treh let državne službe napraviti kvečjemu vsaj 500 Din dolga, ne pa da bi si od nje mogel prihraniti za takso potrebnih 500 Din.

Najhuje je pa vendarle, ker so izpiti za skoro vse stroke koncentrirani v Beogradu. Do zadnjega so se polagali strokovni izpiti za finančne stroke na središčih delegacij, toda ob priliki reorganizacije so prenesli tudi to v Beograd. Ne vemo, kakšen namen ima to, smatramo pa, da izpraševalci v Beogradu ne znajo nič več od svojih kolegov izven Beograda. Zato je docela odveč, da so se ti izpiti osredotočili v enem mestu, ker znači to za vse tiste, ki polagajo izpite, velike stroške za potovanje in za bivanje nekoliko dni v mestu, kjer polagajo izpit. To koncentriranje polaganja strokovnih izpitov v Beogradu ne more imeti drugega namena, nego da tamkajšnji uradniki, ki izprašujejo pri izpitih, nekaj zaslužijo na izpitnih taksah. Prepričani smo, da bi se izvedla najširša dekoncentracija strokovnih izpitov, če bi izpraševalci za svoje delo ne prejemali vobče nobenega honorarja, niti od strani izpraševancev, niti od strani države.

Kakor smo že povedali, smatramo, da je polaganje strokovnih izpitov docela odveč. Uradniški zakon pozna redno letno ocenjevanje državnih uslužbencev, ki ga rešuje za to postavljena komisija, a za priznanje stalnosti je potrebna posebna ocena. Če taka komisija za priznanje stalnosti pripravi pravnikovo dovoljno oceno, čemu ga je treba potem še mučiti s polaganjem izpita, in ga pri tem gmotno upropasti? Smo odločno zoper take izpite in smatramo, da bi se ob priliki izmenjave uradniškega zakona ta zastarela in popolnoma birokratska ustanova ne smela več vrniti v novi uradniški zakon. Apeliramo na vlado, da dotlej izmenja uredbo o polaganju teh izpitov, da odstrani iz njih vse, kar je nepotrebno, in da izvede najširšo dekoncentracijo v pogledu polaganja strokovnih izpitov.

Nepotrebno breme.

Polaganje strokovnih izpitov državnih uslužbencev.

Pod zgornjim naslovom je priobčilo glasilo Saveza javnih namještenikov v Zagrebu »Naš Glas« v svoji 12. številki sledeči članek, katerega je tudi »Monopolski Glasnik«, organ Udruženja monopolističnih uradnikov in nameščencev, v svoji 25. številki od 22. junija 1929 ponatisnil.

Po famoznem uradniškem zakonu je vsak državni uradnik v prvih treh

letih svoje službe začasen, a stalnost more pridobiti šele potem, ko dovrši tri leta službe, in ko položi strokovni izpit, ki je po različnih strokah državnih uslužbencev različen. Ta ustanova sama je po našem mnenju popolnoma odveč, vsaj za nekatere stroke državnih uslužbencev. Vendar bi pa o tem ne pisali, če ne bi bile na podlagi te ustanove uradniškega zakona izdane

Čeprav prva uredba iz l. 1920. še ni uredila razmerja kreditnih in stanovanjskih zadrug drž. uslužbencev, so se vendar pod pritiskom razmer pričele pojavljati tudi stanovanjske, a še prav posebno kreditne zadruge v raznih pokrajinah naše domovine. S tem je vsekakor dokazano, da je postajala tudi potreba po takih zadrugah. Zaradi tega je bilo treba revidirati uredbo. Izmenjena prvotna uredba iz l. 1928. pozna tri vrste nabavljalnih zadrug: 1. za nabavljanje življenjskih potrebščin, 2. za nabavljanje kredita in 3. za pridobivanje stanovanj. Posledice te tako izmenjene in dopolnjene uredbe se kažejo v vsejačjem ustanavljanju kreditnih zadrug. Po sedanjem stanju tega gibanja smemo pričakovati, da bo število kreditnih in stanovanjskih zadrug drž. uslužbencev do konca l. 1929. znašalo že okroglo 50, dočim je zadrug za nabavljanje življenjskih potrebščin sedaj 87.

Poslednjih je bilo, kakor sem pravkar dejal, v l. 1924. že približno 140. Njihovo število se je torej znatno skrénilo. Za ta upadek postojata v glavnem dva razloga. V začetku gibanja so drž. uslužbenci posebno zaradi tega v tako pogostem številu vstopali v nabavljalne zadruge, ker je bil gmotni položaj tega družabnega razreda izvanredno težaven. Čim je med nami pala beseda o zadrugah, takoj je vse hitelo vanje, ker so vsi upali, da

se od zadrugarstva njihovo gmotno stanje naglo popravi. Na ta način je prišlo v naše zadruge veliko število ljudi, ki niso izpolnjevali pogojev za sodelovanje in članstvo pri zadrugah. To so bili predvsem ljudje, ki so dobro znali zahtevati koristi od zadrug, do čim niso hoteli za svoje zadruge do prinašati tudi žrtev. Ta nedostatek je moral nazadnje povzročiti neke neuspehe. Drugi razlog za zmanjšanje števila zadrug in zadrugnikov je ležal v tem, ker mi vsi po vrsti nismo zadostno poznali pogojev za tehnično poslovanje v takih zadrugah. Imeli smo zadrugnike, ki so dobro poznali zadrugarsko teorijo, za praktično delo pa niso bili izvežbani. Kako je treba delati, smo se šele učili v svojih novih zadrugah. Morali smo dovršiti šele to šolo, toda z vsakim šolanjem je združena šolnina v kakršnikoli obliki. V našem slučaju smo plačali šolnino z raznimi poslovnimi neuspehi. Šola je bila še posebno težka, ker so tudi splošne gospodarske razmere, posebno neštalsnost valute, bile zelo težke in so veliko škodovala celokupni pridobitni delavnosti v državi. Predvsem je trpela v tisti dobi trgovina, in to ne samo povojna podjetja, temveč tudi stara, dobro fundirana in z dobrim tehničnim osebjem preskrbljena trgovska podjetja.

Isti razlogi so povzročili neuspehe tudi v naših nabavljajnih zadrugah. Doživeli smo izgube, kar je preplašilo mnogo zadrugnikov, da so začeli zapuščati zadruge. Nekatere od teh so bile osnovane tudi prehitro, brez zadostno pripravljenega terena ter sploh niso niti začele poslovati. Vse to je vplivalo, da se je število članstva v zadrugah zmanjšalo. **Toda ideja sama ni propadla.** Nasprotno, prav tedaj, ko so bile težave največje, so se pojavili polagoma v raznih krajih ljudje, ki so že pravilno razumevali zadrugno idejo in ki so bili pripravljeni, da vzdržijo na odrejenih položajih, da branijo in obranijo zadrugarstvo. S takimi ljudmi se je delo začelo iznova. Vse kar ni ustrezalo, se je odstranilo, a vse kar je bilo dobrega in sposobnega za zadrugarsko življenje, se je organiziralo na novih temeljih, na katerih se je delo nadaljevalo. Vsi ti ljudje so se mnogo naučili v času največje krize našega zadrugništva, kar dokazuje, da je tudi najžalostnejša doba nabavljajnega zadrugarstva drž. uslužbencev v Jugoslaviji dala pozitivnih in to odlično pozitivnih rezultatov. Hočem reči s tem, da je priprava in vzgojila novo, boljše pokolenje,

ki bo z večjim razumevanjem in z večjim navdušenjem nadaljevalo započeto delo.

Uspeh je že danes očitven. Posoječe zadruge po ogromni večini poslujejo odlično, prav dobro in dobro. Nekaj jih je še, ki niso na pravem potu. Toda tu bo treba energično posredovati, da te zadruge ali napredujejo ali pa jih bo treba razpustiti, če bi se pokazalo, da ni možnosti za uspešno poslovanje. V glavnem smemo torej biti s sedanjim stanjem nabavljajnih zadrug zadovoljni. Njihovo število je pričelo spet naraščati, in to na povsem drugačni, mnogo bolj zdravi osnovi nego v l. 1921. ali 1922. Ob enem raste tudi število zadrugnikov, a kar je posebno važno: stalno narašča tudi število konzumentov v zadrugah. Zadrugnik namreč, ki ni obenem tudi konzument, za naše zadrugarsko gibanje ne znači mnogo.

Zadruge za nabavljanje življenjskih potrebščin drž. uslužbencev v Jugoslaviji so torej prestale veliko krizo in to z odličnim uspehom. Po današnjem stanju nimamo povoda sumiti, da bodo te zadruge odslej poslovale še vse bolje in z vse povoljnejšimi rezultati. Prav tako ni dvoma, da bo ta res lepi preokret stanja naših zadrug za nabavljanje življenjskih potrebščin prav povoljno vplival tudi na kreditne in stanovanjske zadruge državnih uslužbencev. Ker v teh slednjih delajo po veliki večini zadrugniki, ki so dovršili težko šolo naših nabavljajnih zadrug, smemo že vnaprej trditi, da pri kreditnih in stanovanjskih zadrugah ne bo tako težkih in kritičnih trenutkov, kakor smo jih doživljali pri nabavljajnih. Seveda bodo tudi tu neprijetnosti, predvsem zaradi tega, ker v prvih letih ne bo dovolj denarnih sredstev za kreditne, a še posebno ne za stanovanjske zadruge. Vendar se bodo njihovi posli vodili z mnogo večjo gotovostjo in bolj pravilno, kar znači, da pri kreditnih in stanovanjskih zadrugah v nobenem slučaju ne bo prišlo do takih izgub, kakor smo jih doživeli v preteklosti pri nekaterih nabavljajnih zadrugah.

Še o tem bi bilo treba govoriti, kakšne gospodarske koristi morejo zadruge nuditi državnim uslužbencem. Prav tako bi bilo treba odgovoriti na vprašanje, da li je v interesu države same, če se njeni uslužbeni organizirajo v svojih gospodarskih zadrugah in v čem postoji za državo ta korist. Ta in slična vprašanja bom obravnaval v novem članku. — (»Čišnovnički Glasnik«.)

Važni sklepi naših zadrugarjev.

Skupščina Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev, ki se je vršila dne 26. maja t. l. na Cetinju in o kateri smo objavili izčrpno poročilo v eni zadnjih števil, je sprejela te sklepe:

1. Zadruge za nabavljanje življenjskih potrebščin morajo skupno nabavljati kolonijalne potrebe iz prve roke in preko Zveze, da se na ta način doseže najpovoljnejša cena. Zadruge dostavljajo Zvezi naročila. Na tej podlagi Zveza v vsakem danem slučaju določa o višini nabave za vsako posredno blago.

2. Osnujejo naj se kreditne zadruge, ki naj dovoljujejo kredit tako za drugam za pridobivanje stanovanj, kakor tudi onim za nabavo življenjskih potrebščin in naj podpirajo te zadruge. V ta namen naj se uporabi ves denar, s katerim Zveza sedaj razpolaga:

3. Revizija zadrug naj bo tudi strokovna, in ne samo računska.

4. Zveza naj še naprej skrbi, da se zmanjšajo režije, kakor je že začela to delati.

5. Zveza naj prvenstveno podpira s svojimi krediti zadruge iz Črne gore in Sandžaka, ker je te kraje smatrati za pasivne. Mora pa Zveza najprej ustanoviti ključ za dovoljevanje kreditov.

6. Zveza naj svoj obratni kapital desetih milijonov, ki je naložen v nekaterih denarnih zavodih, koncentrirala v enem zavodu, to je v Državni hipotekarni banki.

7. Zveza naj vpiše delnice privilegirane Agrarne banke v znesku 3.000.000 Din, toda na račun Zveznih depozitov, ki se nahajajo pri ministrstvu financ in ki znašajo osemdeset milijonov dinarjev.

Vračanje odtegnjenih prekoužitkov.

Krajevna kontrola pri finančni direkciji v Ljubljani je v nekem slučaju vprašala glavno kontrolo za pojasnilo, kako postopati glede povračevanja prekoužitkov na službenih prejemkih, ki so bili na podlagi kesneje razveljavljenih dekretov o postavljenju, napredovanju itd. že pobrani od dotičnih državnih uslužbencev.

Glavna kontrola je nato obvestila tukajšnjo krajevno kontrolo, da je pravilno postopala, ker je odklonila vizum za povračilo pobranih prekoužitkov, ker odločba glavne kontrole,

št. 13.801, kakor tudi čl. 73. finančnega zakona za leto 1929/30. o tem ničesar ne govori. Zato naj krajevna kontrola tudi v bodoče odklanja vidiranje takih slučajev.

Navedena odločba obče seje glavne kontrole določa le, da se v **bodoče**, to je za naprej, ne bo več terjalo od uslužbencev povračilo tega, kar so na podlagi kesneje razveljavljenih odločkov že dejanski prejeli službenih prejemkov **do dne razsodbe** državnega sveta, s katero je bil prvotni odlok razveljavljen.

Ze obračunani, to je pobrani oziroma od službenih prejemkov odtegnjeni obroki teh prekoužitkov se pa **ne bodo vračali** uslužbencem, ker tega niti cit. določba glavne kontrole, niti čl. 73. finančnega zakona za l. 1929/30. ne določa. S tema dvema določbama

je odrejeno le za bodoče slučaje, da se od uslužbencev ne bo zahtevalo povračilo tistih prejemkov, katere bi sprejeli na temelju odlokov, ki bi bili kesneje iz kakršnegakoli vzroka razveljavljeni.

Vesel dogodek v kraljevi rodbini.

Na Vidov dan, dne 28. junija, ponoči se je rodil na Bledu tretji sin naši kraljevi rodbini. Vest o radostnem dogodku se je bliskovito razširila po vsej državi in izzvala povsod največje navdušenje in iskreno radost. Topovski strelji so naznanjali ljudstvu rojstvo tretjega kraljevskega princa, ki je pri oznamenovanju prejel začasno ime Pavel. Vršile so se povsod zahvalne službe božje in narod, posebno še v Sloveniji, ki je ponosen, da je novorojeni princ zagledal luč sveta na slovenskih tleh, je razobesil zastave, da pokaže svoje veselje nad rojstvom tretjega sinu ljubljene vladarja.

Ljubljanski župan je že rano v soboto izdal sledeči proglas prebivalstvu slovenske prestolice: »Someščani! Na slovenski zemlji, v srcu naše Gorenjske, se nam je rodil kraljevski sin. Prvikrat je to v zgodovini slovenskega naroda in kraljevske dete, ki mu danes puhti nasproti vsa naša ljubezen in ves naš ponos, je sin narodnega kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev in Njegove mile soproge, naše lepe, mlade kraljice. Sporočil sem takoj na Bled in v Beograd zagotovilo vdanosti in ljubezni mesta Ljubljane do naše dinastije in našo veliko radost, ki nam jo je prinesel ta zgodovinski trenutek. Pozivljam vse one someščane, ki nimajo narodnih zastav na svojih hišah, že radi včerajšnjega Vidovega dne, da

jih razobesijo v počast našemu vidovskemu princu! Bog nam čuvaj kralja, kraljico in njeno materinsko srečo, ves kraljevski dom in zlasti tudi našega princa, ki je vzniknil sredi naše slovenske domovine!»

Veliki župan ljubljanske oblasti je pa poslal upravi dvora Nj. Vel. kralja na Bledu naslednjo brzojavko: »Prosimo, da blagovolite predložiti na Najvišje mesto najiskrenejšo čestitke in izraze globoke vdanosti celokupnega prebivalstva ljubljanske oblasti k radostnemu dogodku v Visokem kraljevskem domu. Veliki župan ljubljanske oblasti: dr. Fran Vodopivec.»

Na to čestitko je prejel veliki župan sledečo brzojavno zahvalo: »Kraljica in Jaz se zahvaljujemo Vam in dragemu prebivalstvu poverjene Vam oblasti za poslane lepe želje, čestitke in izraze vdanosti in zvestobe o prihodnem rojstvu Našega ljubljene sina in Vam pošiljava Naš pozdrav. Aleksander.»

Zatrjujejo, da prejme novorojeni kraljevski princ pri krstu ime iz slovenske zgodovine. Pripravlja se tudi obsežna amnestija, predvsem za politične delikte.

Ob srečnem dogodku v kraljevskem domu se čustvom vsega naroda pridružujejo tudi državni nameščenci z željo: Bog živi, Bog varuj ves kraljevski dom!

Potni stroški.

Pa se le giblje...

Znano je, koliko nezadovoljnosti je izzvala uredba o potnih in selitvenih stroških državnih uslužbencev iz meseca decembra prošlega leta, in to popolnoma opravičeno. Ta uredba državnim uslužbencem ne nudi kritja za normalne potrebe ob priliki službenih potovanj, tako da so le ti redoma prisiljeni, da doplačujejo iz lastnih sredstev. Nepravičnost te uredbe je potrdil tudi sam današnji finančni minister g. dr. Švrljuga, ko je izjavil našim odposlancem, da bo ena prvih njegovih skrbí, da se ta uredba ukine in izmenja z boljšo.

In zares se je pričelo delati, da se ta nepovoljni položaj izboljša. Izdana je uredba za sodne uslužbence, a sedaj je le ta z zakonom o notranji upravi razširjena tudi na uslužbenice notranjega ministrstva v zmislu čl. 106 zakona o ureditvi notranje uprave, ki se glasi:

»Za slučaj službenega potovanja v korist in ob stroških zasebne stranke pristoji uslužbencem iz resora notranje uprave povračilo potnih stroškov po predpisih, ki veljajo za sodne uslužbenice.

Sreskim načelnikom določa minister za notranje zadeve po obsegu službenih poslov povprečnino (pavšal) namesto dnevnic za potovanje. Ostali potni stroški se zaračunavajo po splošno veljavnih predpisih.

Minister sme tudi drugim organom notranje uprave določiti povprečnino namesto dnevnic, posebno tedaj, če to zahteva posel teh organov. Strokovnim organom obče uprave smejo dotični resorni ministri določiti povprečnino za službeno potovanje.»

S tem zakonom je kolikor toliko popravljeno nepravilno in nezadostno povračevanje potnih stroškov.

Treba je sedaj iti še dalje in določbe tega zakona razširiti na vse resore državne uprave, a potem pravilno urediti tudi selitvene stroške državnih uslužbencev. Začetek je dober in prepričani smo, ker imamo zaupanje v delo in iskren namen vlade, da bo nadaljevala svoje delo v tem pravcu in da bo pospešila končno ureditev uradniškega vprašanja.

(»Naš Glas«, Zagreb.)

Vestnik.

Tajništvo Zveze drž. nameščenecv, Ljubljana, Franciskanska ulica 6/I. ima svoj telefon št. 3473.

Profesorski kongres, ki je bil sklican za dan 7. julija v Veliki Bečkerek, je Udruženje profesorjev odpovedalo, ker mora proučiti zakon o srednjih šolah in srednješolskih profesorjih, ki ga vlada baš zdaj pripravlja. Skupščina se vrši najbrž konec jeseni.

Maturantsko društvo poštnih in brzojavnih uradnikov je zborovalo na Vidov dan, dne 28. junija v Mariboru. Zborovanja so se udeležili člani iz raznih pokrajin države. Vršilo se je v Narodnem domu.

Kongres železničarjev in brodarjev se je vršil dne 22. in 23. junija v Beogradu. Udeležilo se ga je 105 delegatov, ki so sprejeli resolucijo, ki zahteva spremembo zakona o prometnem osebju, delavskega pravilnika za posredne osebe, ureditev službenega časa, povišanje prejemkov, povišanje pravilnika o službenih oblekah in o dovoljevanju voznih olajšav. V odboru so bili izvoljeni trije Slovenci: Ivan Škerjanc, Josip Simončič in Dragotin Tomak.

Udruženje gledaliških igralcev je pričetkom tega meseca imelo svoj letni kongres.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Schmoll-ova pasta

že 50 let najboljša krema za čevlje

ni kongres v Beogradu. Pri tej priliki so se vršile razne umetniške prireditve. Slovenski igralci so se kongresa prav mnogoštevilno udeležili.

Poverjenišvo Udruga mono- polskih uradnikov in uslužbencev v Ljubljani, je na svoji letni skupščini dne 27. maja izvolilo v odbor gg.: poverjenik Franjo Golob, inspektor, njegov namestnik Ivan Zagradnik, teh. poslovodja, tajnik Boris Roš strok. poslovodja in blagajnik Joško Vavpotič.

Državni upokoenci, vkup! Število novih članov, ki se priključajo ljubljanskemu »Društvu upokojenih javnih nameščencev« narašča iz dneva v dan. Doslej je pristopilo na poziv imenovanega društva, ki smo ga priobčili v našem glasilu, že nad petsto upokojencev(k) in vdov. Akcija za okrepitev organizacije upokojencev pa s tem še od daleč ni zaključena. Pričakujejo se še nadaljni priglasili in društvo upa, da v kratkem doseže prvi tisoč članov. Upokoenci, vsi v organizacije!

Neupravičeno zapostavljanje. Ali so gospodarski krogi zainteresirani na izboljšanju položaja finančnih konceptnih uradnikov? Pod tem naslovom prinaša ljubljanski »Trgovski list« od 2. t. m. daljši članek, v katerem se toplo zavzema pisec v imenu gospodarskih krogov Slovenije za izboljšanje gmotnih prilik državnih uradnikov, juristov v finančni službi. Opozarja na veliko važnost fin. zakonodaje za celokupno gospodarstvo. Navaja takšni zakon, pomanjkljivosti kazenskega prava v carinskih zadevah, kjer gre do kazni v stotisoče in se izrekajo večletne zaporne kazni. Člankar zaključuje s sledečimi izjavami: »Zato želimo in smatramo za nujno potrebno, da vlada uredi položaje, plače in dodela tudi finančnim konceptnim uradnikom tako, kakor sodnikom in policijskim uradnikom. Če se bodo uradniki fin. stroke zapostavljali, bo trpela predvsem država sama in z njo tudi ljudstvo, v prvi vrsti pa obrtniki, trgovci in industrija.« — Veseli nas, da tudi naši gospodarski krogi uvidevajo, da je od ureditve gmotnega položaja uradništva odvisno točno in brezhibno funkcioniranje javne uprave in z njim red in zakonitost v vsem javnem življenju.

Draginjske doklade za duhovništvo so bile urejene z uredbo D. R. br. 88.900 od 28. junija 1925. Izšla je pa nedavno odločba, da je za izrekanje kazni o izgubi doklad duhovništva pristojen pravosodni minister, glede kaznovanja porokov (na prijavah), ki so državni uslužbenci, pa finančni minister.

Potrdila o siromašnosti. Po 6. točki čl. 5. zakona o taksah je smatrati kot siromašne tiste osebe, ki ne plačajo letno več nego 10 dinarjev neposrednega davka. Potrdila o siromašnosti ki se izdajo takim osebam, jih oprašajo plačevanja taks v vseh civilnih sporih, v kazenskih zadevah, ktere se sodijo na zasebno tožbo, v upravnih postopkih pred vsemi oblastmi in pri izstavljanju šolskih spričeval. — Doslej se je ta predpis običajno tako tolmačil, da je pod izrazom »10 Din neposrednega davka« treba razumeti le »realni« davek.

V zadnjem času se je pa finančno ministrstvo postavilo na stališče, da je izraz »neposredni« davek tolmačiti doslovno in da so mišljene pod tem izrazom vse oblike novega davčnega sistema, torej n. pr. tudi uslužbenški davek. Ker pa najslabše plačan dninar, celó vajenec, ki prejema kako nagrado, plača več nego 10 dinarjev uslužb. davka na leto, bi to stališče značilo, da siromašnih oseb v smislu navedene določbe taksnega zakona skoro ni več. Kot siromašne bi bilo mogoče smatrati kvečjemu še berače in slične osebe, ki res nimajo prav nobenih dohodkov, niti nobenega zaslužka.

Sprememba čl. 76. finančnega zakona. V smislu zakona od 31. maja t. l. prestopajo dne 1. avgusta t. l. veljati vse odredbe dosedanjih fin. zakonov, katere se ne manjšajo na izvrševanje proračuna in katerih letošnji fin. zakon ni spremenil. Veljajo pa še dalje tudi po 1. avgustu t. l. tiste odredbe iz prejšnjih fin. zakonov (ozir. zakonov o proračunu, dvanaestih) 1. s katerimi so bili obnoječji zakoni izrečno spremenjeni, ukinjeni, dopolnjeni, ali

raztolmačeni, 2. po katerih so bile kesneje izdane uredbe, pravilniki ali drugi predpisi in 3. s katerimi so bile naknadno odobrene ministrske odredbe in odločbe ministrskega sveta. Vse te odredbe veljajo še nadalje le, če niso bile pozneje ukinjene, oziroma če jim rok veljavnosti še ni potekel. — Prvotno je čl. 76. letošnjega fin. zakona določil rok za prestop biviših določb prejšnjih fin. zakonov s 1. junijem t. l. Tudi je bil obseg odredb, ki naj bi ostale še v veljavi, precej ožji.

V pomorsko vojno akademijo v Dubrovniku se sprejme letos 40 novih gojencev. Pouk se prične 1. oktobra in traja tri leta. Pogoji za sprejem: sposobnost za pomorsko službo, starost do 21 let, matura srednje šole, uspešno opravljen sprejemni izpit. Prošnje na komando akademije do 15. avgusta. (»Služb. Novine«, št. 143).

Sprejem v vojaško-obrtno šolo v Kragujevcu. V 65. številki »Uradnega lista« je objavljen natečaj za sprejem gojencev v navedeno šolo, ki ima dva tečaja: pomočniškega (4 leta), ki je obvezen za vse učence in mojstrskega (2 leti), v katerega se sprejmejo samo izbrani gojenci. Po dovršeni šoli se razdele učenci kot pomočniki (ozir. mojstri) po delavnicah artiljer. tehnične zavoda. Obvezani so služiti 12 let v vojaški službi. Poučujejo se najrazličnejši obrti. — Pogoji za sprejem: prav dobro dovršena osnovna šola, starost 12 do 15 let, sprejemni izpit. — Vzdrževanje gre na stroške države. — Prošnje je vložiti do 5. avgusta na upravnika voj.-obrtno šole v Kragujevcu.

Odhod v gledališče je kaj lahak, ako niste izmučeni. — Pazite torej, da za pranje perila vzameta SCHICHTOV »RADION«.

Žika je samo ena. Zaradi izredno dobrega okusa ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu pazite zato na ime »Žika«.

Pismeno občevanje z zvezo državnih nameščencev.

Arhiv pisarne Zveze je domala urejen. Zveza je oskrbela za vsako organizacijo lastno mapo, v kateri se shranjujejo vsi dopisi te organizacije, ki jih od nje prejema, oziroma koncepti dopisov, katere pošilja Zveza. Zato prosi Zveza vse dopisnike, da se v službeni korespondenci z njo poslužujejo sledečih navodil: 1. Odgovarjajo naj Zvezi po možnosti na vsak njen dopis. Ako organizacije smatrajo, da ni dovolj aktualen, naj prejem dopisa že radi samega kritja Zvezi, pismeno potrdijo. 2. Poslužujejo naj se pri korespondenci po možnosti vsaj formata polovične pole (torej ne četrtinske), ker trpi sicer Zvezin arhiv na enotnosti urejevanja. 3. Pri vsakem odgovoru na dopis Zveze naj se organizacije pozivljajo na številko in datum Zvezinega dopisa. 4. Da Zveza ne bo imela nepotrebnih izdatkov, naj se poštne pošiljke zadostno frankirajo. Zveza vljudno naproša vsa društva, organizacije in posameznike, naj ta, sicer formalna, a za njeno pisarno vendar le dosti važna navodila vzamejo na blagohotno znanje.

Razne novice.

NAŠA VRTNA ZABAVA.

Pred sklepom redakcije te številke smo prejeli sledenče kratko poročilo o poteku prve vrtno zabave naše Zveze, ki se je vršila prošlo soboto v hotelu Tivoliju:

Treba je zaenkrat ugotoviti le eno: led je prebit in Zveza si k uspehu lepe prireditve, ki je potekla v nadvse prijetnem razpoloženju, lahko čestita. Dasi je sprva vreme nagajalo in odvrnilo od poseta mnogo tovarišev in drugih prijateljev državnega uslužbenstva, se je na prijaznem in prostornem vrtu pred hotelom vendar zbralo zares impozantno število gostov. Pa tudi velika hotelska dvorana je bila zasedena. Med odličnimi posetniki iz vseh slojev smo opazili tudi najvišjega predstavitelja državne oblasti, g. velikega župana dr. Frana Vodopivca. Zastopane so bile vse kategorije in vse najrazličnejše stroke drž. nameščenstva,

„Mi gremo lahko tudi v gledališče,“

pravi mlada gospa Mica. „Tudi takrat ko peremo, imamo časa, ker nam je težko opravilo pranja odvzel RADION, ki pere sam.“

Varuje perilo!

polet teh mnogo uglednega občinstva izven uradniških vrst. Videti je bilo, da je ideja Doma drž. nameščencev našla vseskozi ugoden odziv.

Zabava se je razvijala v »splošno zadovoljnost publike. Železničarska godba »Sloga« je s priznano bravuro neumorno svirala, pa tudi jazz-band je v veselje poskočnejših obiskovalcev neutrudno deloval. Še prav posebnega priznanja je bil deležen odlični kvartet »Glasbene Matic« in razni solisti. Z eno besedo: prireditev je uspela v polni meri. Prihodnjič o uspelem programu kaj več.

Zveza se že danes prav iskreno zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri predpripravi in na zabavi sami, vsem, ki so pokazali svoje simpatije in naklonjenost njeni akciji za gradnjo Doma državnih nameščencev, vsem ki so svoje umevanje tega vzvišenega cilja dejansko dokazali, nadalje vsem, ki so si stekli kakršnihkoli zaslug za uspešno prireditev, ki je potekla v resnično skladnem in dostojnem, a prav tovariški prijetnem razpoloženju.

Podrobno poročilo priobčimo v prihodnji številki. Zaenkrat: hvala vsem! Naprej po tej poti do cilja!

Društveni znak. Od okrožne skupine drž. nameščencev v Kamniku smo prejeli dopis, v katerem navedena organizacija izraža željo, naj bi se še druga strokovna in stanovska društva drž. uslužbencev pridružila njenemu društvu, da se namreč uvede enoten društveni znak za vse članstvo istega društva. Morda bi pa bilo umestnejše, da se za vsa, v Zvezi organizirana društva, oz. pravzaprav: za vse v letih včlanjene drž. uslužbenke vpelje skupen društveni znak, kar bi bilo velikega moralnega pomena za okrepitev zavesti stanovske solidarnosti in odlično propagandno sredstvo za širjenje Zvezinih načel. Tak videz znak pripadnosti k skupni centralni organizaciji bi značil nevsiljivo, a uspešno agitacijsko sredstvo in bi pripomogel k utrditvi čuta kolegijalnosti in k medsebojni navezanosti. — Zelimo, da se o tem predlogu oglase tudi druge naše organizacije, da bi potem mogla Zveza eventualno ukreniti potrebne korake.

Zadruga drž. nameščencev za nabavo stanovanj v Ljubljani nas z oziranjem na številna — ponajveč brez znanja — ke za odgovor — došla vprašanja o namenu in o svojih nameranih akcijah naproša za objavo sledečega pojasnila: Po čl. 3. zadrugnih pravil ima za druga namen, da nabavlja zgradbe in zemljišča, na katerih gradi stanovanja za svoje člane ali, da izroča ta zemljišča svojim članom, da zgrade na njih sami svoja lastna stanovanja; dalje da podpira svoje člane s kreditom za nakup zemljišč in za zgradbo stanovanj itd. Zaenkrat je mogoče misliti samo na zgradnjo skupnih stanovanjskih hiš z 8—10 stanovanji, da se tako koristijo splošnosti in ne posameznikom. Odbor je že na več sejah razpravljal o načinu najuspešnejše realizacije svojih načrtov in bo — čim se bodo ti načrti konkretizirali — iste objavil, da bodo interesentje točno poučeni o namerah zadruga.

Deleži so po 1000 Din, plačljivi v najmanj 10., zaporednih obrokih po 100 Din, jamstvo je desetkratno.

Za ohranitev kočevske gimnazije je v Beogradu intervenirala posebna deputacija kočevskih meščanov. Gimnazija je za mesto Kočevje in ves okraj velikega pomena, važna pa tudi iz narodnostnega stališča. Zato želimo, da se ohrani v korist prebivalstva in države. Odposlanstvo se je zglasilo tudi na dvoru in oddalo utemeljeno spomenico. Upati je, da bo vlada upoštevala te opravičene želje, da se ohrani potrebna slovenska gimnazija v Kočevju.

Jules Lemaître:

Utopljenka.

(Zgodba, napisana na rob knjige o Robinzonu Crusoe.)

Devetindvajset let je bilo že preteklo, kar sem prebival na otoku, in dve leti, odkar sem živel s Petkom. Sredi meseca maja, šestnajstega se mi zdi, vsaj po moji siromašni leseni prastiki (kajti še vedno sem zaznamoval dni na kolu), je divjala silovita nevihta, ki je razsajala ves dan. Zvečer sem bil, potem ko sem bral v svetem pismu, zatopljen v dovolj otožno premišljevanje, iz katerega me je, ne vem več ob kakšni priložnosti, zdramil glas topovskega strela, ki se mi je zdelo, da prihaja z morja.

Dvignil sem se z naglico, ki se je ni moč predstavljati; predno bi trenil z očmi, sem pristavil lestvo k mali skalni ploščadi, jo potegnil za seboj in vdrugič plezaje sem se povzpел na vrh griča ravno še o pravem času, da sem videl svet, ki je oznanjal drugi topovski strel. Pol minute kasneje sem zaslišal pok, čigar zvok mi je povedal, da je bil strel oddan nekje v obrežnih vodah, kamor je nekoč morski tok zanesel moj čoln.

Mislil sem, da mora biti to kaka ladja v nevarnosti, ki je oddajala topovske strele v znak pogibelji in da pokliče na pomoč neko drugo ladjo, s

katere je plula v družbi. Poklical sem Petka; znesla sva toliko suhljadi, ko likor sva je mogla najti in je bilo pri rokah; naložila sva lepo grmado na hribu in jo zažgala.

Prihodnje jutro sem splezal na skalo in ker se je vreme zjasnilo, sem razločno videl ostanke ladje, ki se je ponoči razbila na čerch. Ali ljudje, ki so bili na tej ladji, niso opazili mojega ognja, ali pa so se podali v čolne, na bi dosegli obalo, a so jih besni valovi odnesli od brega.

Pripravila sva čoln; vzela sva s seboj nekaj živeža in steklenico ruma in odpelala sva, čim je morje pričelo padati. Petek je presenetljivo spretno krmaril. Dve uri sta nama zadoščali, da sva dospela do razbite ladje.

Ladja, ki se mi je po njeni obliki zdelo, da mora biti španjolskega porekla, je kot v kleščah tičala med dvema skalnima grebenoma. Morje je razdrobilo vso krmo; toda sprednji jambor je ostal nepoškodovan in ladijin kljun se mi je zdel še trden, kot sploh ves prednji del.

Splezal sem na palubo; prva stvar, ki mi je pala v oči, sta bila dva utopljenca, ki sta se držala tesno objeta; ležala sta v jedilni shrambi, to se pravi v krovni kajuti na prednjem koncu. Verjetno je, da so se v trenutku, ko je morje treščilo ladjo ob pečine, valovi s tako silo zagnali vanjo, da se jim ta dva človeka nista mogla upreti, in

jih je voda zadušila prav tako, kakor da bi bila na dnu morja.

Bolj naprej sem ob spodnjem delu prednjega jambora zagledal človeško postavo, ki je visela skoro nad vodo in je bila zapletena v vrveh, ki so jo držale pokoncu. Stopil sem bliže; bila je ženska, ki je izgledala kot mrtva; toda ugotovil sem, da je srce še bilo. Brez dvoma se ji je — pa bodisi, da je bila okretnejša ali srečnejša nego oba moška — posrečilo, da je dosegla prednji jambor in se ga dovolj trdno oklenila ter se tam držala, dokler se val ni zgrudil preko nje.

Oprostil sem jo iz vrvi in jo nesel doli v čoln, kjer me je Petek pričakoval. Dvignila sva jo položila jo vznaka na odeje in ji dala piti par kapljic ruma; in kmalu se je zavedla. Ženska je bila ubožno oblečena, še mlada in zelo rujave polti, nimalo ne lepa in na njej ni bilo nič posebnega, razen oči in las. Ko je nekaj malega pojedla in so se ji povrnila moči, je spregovorila par besed, ki sem jih spoznal kot španjolske. Precej nato je pa zaspala.

Petek je veslal; jaz sem ogledoval žensko. Občudoval sem dobroto, ki jo ji je Bog izkazal in dejal sem si, da je je brez dvoma vredna. Premišljal sem, kako Bog ničesar ne stori zaman; da bo prihod ženske v najino samoto pomenil za nas vse veliko udobnost; da nama bo oskrbovala gospodinjstvo in

najina oblačila. Vendar nisem prezrl, da bi nama mogla postati tudi vzrok nemira. A saj sem bil že star, ko sem vendar stopil s šestindvajsetimi leti na ta otok in na njem preživel že devetindvajset let. Potem me je pa tudi moje tako delavno in tako trdno življenje odvadilo nekaj izvestnih misli. In dočim je ženska spala, sem prosil Boga, naj mi ohrani ta čutni pokoj.

Ko smo prispeli do kraja se je ženska prebudila in oprta name je lahko šla do moje trdnjave. Tam sem odslovil Petka, ker bi ji njegova prisotnost utegnila biti v nadlego. Čim se je odpočila, se mi je zelo toplo in čuvstveno zahvalila. Govorila je španjolsko. Ta jezik mi je bil le prav malo znan, toda na ladji, ki sem jo bil nekaj srečal blizu Zelenega rtiča, sem se naučil portugalsčine. Rabil torej nisem ravno mnogo časa in uspelo mi je, da sem razumel žensko in da je ona mene razumela.

(Konec prih.)

Živalska duša.

»Pojdi stran, tu je hud pes, ki tako besno laja!«

— »Ne veš, da psi, ki lajajo, ne grizejo?«

»Seveda, jaz to že vem, toda — kdo ve, če pa to tudi on ve?«

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin. - Predtiskarija modernih ročnih del.

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Ribje olje

sveže, najfinejše, norveško iz
lekarnar dr. G. Piccolija v
Ljubljani, se priporoča bledim,
slabotnim osebam.

Miroslava Leitgeb

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Strojno in ročno vezenje
zaves, pregrinjaj, perila
in oblek v najsolidnejši
izdelavi.

Modna in manufakturna trgovina za moške in ženske

Nudi vse potrebščine za krojače in šivilje,
razne vence in cvetlice, opreme za neveste
in novorojenčke. — Velika izbira ženskih rut.

ČEŠKUTI & ZAJC
„POD VELBOM“
LJUBLJANA, Stari trg 3.

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

I. Z. Z. O. Z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Najboljši
šivalni stroji in
kolesa znamke
GRITZNER in ADLER
ter švicarski ple-
tilni stroji, Dubied
za rodbino, obrt
in industrijo
Josipa
Petelinca

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913.
Ponk 9 vezenju brezplačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila.

PARNA PEKARNA

JEAN SCHREY NASL.

JAKOB KAVČIČ

VEČKRAT NA DAN SVEŽE, PRIZNANO
NAJBOLJŠE, VSAKOVRSNO PECIVO

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

je najmoderneje

urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne, znanstvene knjige, ilustrirane knjige, v enobarvnem tisku; večbarvno tiskanje; brošure in knjige v njih; naktidaj; časopise, revije, plakate, letake, obmrtnice.

Telefon št. 2312. Račun poštne hranilnice št. 10.761.

ZAHTEVAJTE CENIKE!

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. Vizitke, pisemski in poslovni papir. — Lastna tvornica šolskih zvezkov. — Šolski zvezki za osnovne, meščanske in srednje šole, risanke, dnevniki in beležnice. Zvezki za okroglo pisavo št. 1, 2 in 3.

UČITELJSKA KNJIGARNA

prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske knjige; dalje knjige za osnovne, meščanske, srednje in obrtne šole; zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin in učil; umetne in pokrajinske razglednice v veliki izbiri.